

Иницијатива је упућена на следеће адресе :

Vlada Republike Srbije : Председник владе Ivica Dačić , Први подпредседник владе Aleksandar Vučić - Ministarstvo saobraćaja : Министар Milutin Mrkonjić, Државни секретар Dušan Rafajlović, Помоћник министра Milorad Ilić - Ministarstvo Finansija i privrede : Министар Mladen Dinkić, Milica Bisić, Irina Stefanović Gavrović - Poreska uprava : Директор Ivan Simić - Ministarstvu spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija : Министар Rasim Ljajić, Помоћник министра Ljiljana Stanković, Начелник Mladen Radović - Ministarstvo regionalnog razvoja i lokalne samouprave : Министарка Verica Kalanović - Kancelariji za regulatornu reformu i analizu efekata propisa : Mira Prokopijević - Privredna komora Srbije : Председник Željko Sertić, Подпредседник Velibor Sovrović, Подпредседник Zdravko Jelušić, Секретар удруženja за саобраћај и телекомуникације Dr Dušan Mladenović - Udruženje poslodavaca Srbije : Miodrag Kostić

Predmet : Захтеви за уређење услова пословања привредника који обављају делатност превоза путника у друмском саобраћају

Poštovani, upućujem Vam inicijativu privrednika. Nadam se da ćete sagledati dostavljene zahteve i analizu i preduzeti konkretne mere prema relevantnim institucijama. Predlog koji Vam dostavljamo je od opšteg interesa i očekujemo konkretnu realizaciju uz Vašu podršku.

Neophodno je preduzeti mere koje će stvoriti zakonit konkurentan tržišni ambijent jednak za sve privrednike koji se bave delatnošću javnog prevoza putnika u drumskom saobraćaju i time **obezbediti veći prihod u budžet uz olakšice legalnim privrednicima.**

1. Захтев да рефакција акције на еуродизел гориво износи 20 динара по литру горива, што би било умањење укупних трошкова горива у јавном линијском саобраћају за око 17%.

2. Захтев да се изједначи стопа PDV у јавном међумесном саобраћају и градско приградском саобраћају на 8%.

3. Апелујемо, ради уштеде средстава из буџета, да се препоручи или обавезу корисници буџетских средстава (јавна предузећа, војска, школе, полиција...), да надокнаде за путне трошкове за запослене искључиво плаћају преко рачуна (месечних карата) превозницима у јавном превозу. Оваквим пословањем се врши додатни повраћај PDV-а у буџет Републике Србије.

Образложење:

Svedoci smo izuzetno teškog perioda poslovanja, koje se može nazvati: dramatičnim. Broj putnika, cene saobraćajnih usluga, prihodi, nenaplaćena potraživanja, neuređeno tržište i siva ekonomija uz izuzetno neekonomске kamate poslovnih banaka, s jedne strane i ogroman rast inputa a posebno nafte, dovode privredne subjekte drumskog saobraćaja u neodrživu poslovnu situaciju.

Problemi u drumskom saobraćaju jesu toliko veliki i brojni, te je naše insistiranje usmereno ka tome da je neophodno da Vlada Republike Srbije preduzme hitne i vanredne mere za ublažavanje posledica ekonomske krize i urušenog poslovnog ambijenta u delatnosti drumskog saobraćaja.

Transportni privrednici posluju u uslovima ekonomske krize, izraženo prisutne sive ekonomije, uz značajno visoku cenu goriva. Troškovi kontinualno rastu a smanjuje se broj putnika uz smanjenje finansijske sposobnosti korisnika prevoza. Prevoznici moraju da se bore za svaki dan i za preživljavanje.

Siva ekonomija, nezakonito poslovanje u saobraćaju, selektivna primena zakona, korupcija i nelegalni prevoznici u javnom linijskom saobraćaju predstavljaju ogroman problem i takav tržišni ambijent nanosi ogromnu štetu legalnim organizovanim prevoznicima, bužetu Republike Srbije ali i putnicima.

Pored intenzivnih aktivnosti republičkih saobraćajnih inspektora procenjuje se da je siva ekonomija u drumskom putničkom saobraćaju prisutna sa preko 50% i da su gubitci za budžet Republike Srbije preko 50 miliona eura. To samo znači da su gubitci za saobraćajnu privredu preko 350 miliona eura na godišnjem nivou.

U Republici Srbiji je registrovano 8.034 autobusa koji ostvaruju godišnje preko 670 miliona kilometara i potroše preko 200 miliona litara goriva. U drumskom putničkom saobraćaju je zaposleno preko 24.000 radnika sa prosečnom zaradom značajno manjom od prosečne zarade u Republici Srbiji.

Akciza na dizel i euro dizel je u ovom trenutku jedan od instrumenata kojim je moguće olakšati položaj prevoznika. Potrebno je preduzimanje hitnih, vanrednih mera, ograničenog trajanja, koja se odnosi na refakciju akcize, odnosno na smanjenje akciza za dizel i eurodizel gorivo, za prevoznike u javnom linijskom prevozu putnika u drumskom saobraćaju.

Pravilo struke je da rentabilno poslovanje jeste sve ono što donosi prihod u iznosu od cene jednog litre nafte po pređenom kilometru, što bi danas iznosilo preko 1,20 evra po km. Danas se u Srbiji prihod po jednom kilometru u linijskom saobraćaju kreće najviše između 0,95 i 1,10 eura po km.

Danas trošak goriva u Srbiji uz potrošnju autobusa od 30 do 40 litara na 100 km iznosi 45 do 50 euro centi po km, pa je učešće troškova goriva u nekim firmama i preko 40%. Učešće troškova goriva po svim stručnim analizama može da iznosi maksimum 30% do 33% u strukturi troškova. Neophodno je doneti takve mere koje će umanjiti troškove euro dizel goriva za najmanje 20% u strukturi svih troškova saobraćajnih firmi.

Pokrenuta je inicijativa za preduzimanje hitne, vanredne mere koja se odnosi na smanjenje akciza za dizel i eurodizel gorivo koje se koristi za javni linijski prevoz putnika na iznos od 20 dinara po litri a da akciza za euro dizel gorivo za prevoznike koji obavljaju delatnost prevoza putnika u javnom linijskom saobraćaju ne bude veća od 30 dinara po litru.

Moguće je potpuno precizno imati uvid u obim poslovanja privrednih subjekata koji obavljaju javni linijski međumesni saobraćaj. Za obavljanje registrovanih i overenih redova vožnje svaki prevoznik ostvaruje kilometražu po osnovu koje je neophodno da napravi troškove.

Primeri subvencija javnog linijskog saobraćaja su uobičajena praksa a bliski primeri su u Sloveniji i Crnoj Gori.

Zahtev da se **izjednači stopa PDV na javnom linijskom saobraćaju na 8%**. Već postoji inicijativa za definisanje komunalne delatnosti saobraćaja sa aspekta saobraćajne struke, a ne sa aspekta administrativnih granica, što bi značilo da bi se i prevoz između susednih opština oporezovao sa 8%. Prevoz putnika u drumskom saobraćaju u Republici Srbiji pored javne ima i socijalno komunalnu funkciju.

Sa aspekta prevoza putnika u javnom linijskom saobraćaju, teritorijalna i regionalna administrativna organizacija Republike Srbije, dovodi putnike u neravnopravan položaj. Putnici koji javni linijski saobraćaj koriste kao komunalnu uslugu na svim međumjesnim linijama plaćaju značajno veću cenu karte zbog poreza od 20%.

Iznos PDV-a od 20% je značajan faktor koji utiče na postojanje sive ekonomije u Srbiji, a posebno na relacijama između susednih lokalnih samouprava. Nelegalni prevoznici ne plaćaju PDV, ne plaćaju poreze i doprinose (jer rade na divlje, nelegalno, pa nemaju zaposlene radnike) i time su u mogućnosti da voze po značajno nižim cenama od legalnih prevoznika.

Primena jedinstvenog PDV od 8% u javnom linijskom saobraćaju bi omogućila konkurentnu cenu legalnih prevoznika i jednak položaj svih građana na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, korisnike usluga javnog linijskog prevoza koja ima status svakodnevnih - komunalnih usluga u skladu sa zakonom o komunalnim delatnostima.

Napominjemo da se niža stopa PDV u javnom linijskom saobraćaju primenjuje u Italiji, Austriji, Crnoj Gori a u Makedoniji je PDV samo 5%.

Kao primer eliminisanja sive ekonomije jesu mere koje su bile preduzete na suzbijanju sive ekonomije na tržištu kompjutera i kompjuterske opreme.

Ukazujemo da sada postoji nedopustive mogućnost mnogih nezakonitosti u ovoj oblasti:

- Karte se samovoljno štampaju i ne postoji nikakva kontrola proizvodnje karata i putnih listi za vanlinijski saobraćaj;
- Postoje indicije da mnoge firme imaju duple depoe karata (dvostruke evidencije dokumentacija), te se tako ne prikazuju prihodi;
- Ne prikazivanjem prihoda vrši se utaja poreza, te tako nezakonitim radom ostvaruje se povoljniji položaj na tržištu.
- Ukoliko se posluje na takav način i ne prikazuje deo prihoda (uzimanjem novca od pazara u sivi fond firme) nastaje akumulacija keša, koji dalje služi za plaćanje radnika i vozača koji rade na crno.
- Ne plaćanjem zaposlenih na regularan način i ne izmirenjem obaveza za zaposlene (koji iznose oko 60%), poslodavci ostvaruju dodatne netržišne bonitete.
- Takvim zloupotrebama pojedini prevoznici stvaraju preduslove da na tržištu primenjuju damping cene svojih usluga i predstavljaju nelojalnu konkurenciju, urušavajući saobraćajnu delatnost u celini.

Neophodno je preduzeti mere koje će stvoriti zakonit konkurentan tržišni ambijent jednak za sve privrednike koji se bave delatnošću javnog prevoza putnika u drumskom saobraćaju i time obezbediti veći prihod u budžet uz olakšice legalnim privrednicima.

Sadašnja situacija je potpuno neprihvatljiva i neodrživa. Prevoz putnika u velikom obimu obavljaju neregistrovani prevoznici i ne plaćaju nikakve obaveze prema državi. Takav njihov rad nanosi najveću štetu legalnim prevoznicima, čije poslovanje je ugroženo po osnovu značajno umanjenog prihoda. Legalni prevoznici teško izmiruju svoje obaveze i njihovo otežano poslovanje je veliki problem za 24.000 zaposlenih u firmama koje obavljaju prevoz putnika u drumskom saobraćaju. Neekonomski krediti, koji su neizbežni, i politika poslovanja Banaka dodatno dugoročno otežavaju poslovanje prevoznika.

Podržati inicijativu da se javnim prevozom putnika u drumskom saobraćaju mogu baviti isključivo privredni subjekti kao pravna lica koja imaju licencu, koja garantuje osposobljenost privrednog subjekta za kvalitetno poslovanje uz obavezu firmi koje se bave javnim prevozom da imaju odgovarajuće stručne kadrove za poslovanje i minimalno 1 (jednog) zaposlenog vozača odgovarajuće kategorije po svakom registrovanom vozilu.

Podržati inicijativu da se prijava prihoda vrši po registrovanim linijama uz obavezu da javni prevoz putnika u linijskom saobraćaju mogu obavljati privredni subjekti koji su u sistemu PDVa.

Neophodno je da razmotrimo mogućnosti kontrole cena prevoza u javnom linijskom prevozu putnika u smislu zaštite od nelojalne konkurencije, kao i zaštite potrošača od monopolskog položaja pojedinih prevoznika. Trenutnim zakonom o prevozu putnika u drumskom saobraćaju je definisana obaveza Vlade Republike Srbije da odredi minimalnu cenu prevoza, međutim to nije realizovano. U ovom smislu je potrebno još jednom sagledati ovu problematiku uz sagledavanje iskustava drugih zemalja.

Gransko udruženje poslodavaca drumskog saobraćaja "Srbijatransport" je član Udruženja poslodavaca Srbije "Poslodavac" i ima reprezentativnost za drumski prevoz putnika.

Efekti ovakvih mera su višestruki.

Očekujemo da nas u što kraćem roku pozovete na hitan sastanak sa vašim odgovornim saradnicima na kome bi smo sagledali, razmotili i usaglasili naše prioritete aktivnosti od opšteg interesa u narednom periodu.

Mi Vam stojimo na raspolaganju u svakom smislu.

Uz ovu inicijativu Vam dostavljam :

1. Analizu ekonomske opravdanosti predloženih mera za uređenje privrednog ambijenta u privrednoj delatnosti prevoza putnika u drumskom saobraćaju
2. Zapisnik sa Poslovnog odbora za drumski prevoz putnika Poslovnog udruženja drumskog saobraćaja "Srbijatransport" Beograd

S' Poštovanjem,

Beograd 31.05.2013.god.

Generalni direktor Poslovnog udruženja drumskog saobraćaja "Srbijatransport" a.d. Beograd

Goran Aleksić, mr ing.saobraćaja

Teksta Inicijative je dostavljen:

- Vladi Republike Srbije,
- Ministarstvu saobraćaja,
- Ministarstvu finansija i privrede,
- Poreskoj upravi,
- Ministarstvu spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija,
- Ministarstvu za lokalnu samoupravu i regionalni,
- Kancelariji za regulatornu reformu i analizu efekata propisa,
- Privrednoj komori Srbije,
- Udruženju poslodavaca „Poslodavac“